

[Boeck-Hansen.]

integrerende Aarsag. En Del af Skylden maa dette Forbud sikkert have, idet det har foraarsaget, at der er kommet Vanskeligheder ved at faa mere Arbejde udført, og dette medfører selvfølgelig en Forøgelse af Arbejdsløsheden. Vi advarede allerede under Forbudslovens Tilblivelse imod, at dette Forslag blev til Lov. Vi prøvede i Fjor i Oktober Maaned, som den højtærede Socialminister allerede har oplyst, at faa Loven stoppet, inden den fik gjort nogen Ulykker, men ogsaa dette var forgæves, og nu foreslaar vi altsaa, at den skal ophæves. Vi mener, at den er skadelig, vi mener, at den i Virkeligheden gaar lige den stik modsatte Vej af, hvad man havde tænkt sig den skulde gøre, og i hvert Tilfælde er den i allerbedste Fald overflødig. Det synes ogsaa at fremgaa af den højtærede Socialministers Udtalelser, at Fællesudvalget var kommet til Resultater, hvorved Afspadseringsreglerne var kommet i Orden, i hvert Tilfælde for langt, langt de fleste og vel sagtens ogsaa de største Fags Vedkommende.

Man skulde tro, at hvis disse Regler er saaledes, at man fra begge Sider anser dem for gode, saa er jo Loven fuldkommen overflødig, saa kan efter vort Forslag disse Regler ganske simpelt løbe sammen med de almindelige Overenskomster, og saa er der ikke mere at sige mod dette. Skulde det i enkelte Tilfælde vise sig, at Reglerne ikke var i Orden, saa kan dette rettes i det af os foreslaaede Udvalg.

Men skulde der være nogen Regel, som er hindrende, som ikke er saa god, som den skulde være, som er blevet gennemført, fordi Loven har staaet bag ved og truet, ja, saa er det dog vistnok bedst, at denne Regel ophæves og bortfalder. For det er jo ikke Mening, at man ved Lov skal søge at hindre, at der bliver udført Arbejde her i Landet. Det er efter vor Opfattelse dette, Loven har gjort; den har nedsat den samlede Arbejdsmængde, den samlede Mængde Arbejdstimer her i Landet.

Dette Forbud har jo voldt megen Ærgrelse, ikke alene inden for Arbejdsgivernes Rækker, men — det ved vi jo godt — ogsaa inden for Arbejdernes Rækker. Og Forbudet har givet Tab. Det har givet direkte Tab til Arbejderne, og det har givet store indirekte Tab til Arbejdsgiverne. Det er maaske ikke det afgørende; men saa er der dette, at Arbejdsløshedstallet ikke er faldet. Loven synes altsaa heller ikke at være kommet de arbejdsløse til gode.

Hvis man ser paa Tallene, der viser, hvor stor Merfortjenesten ved Overarbejde

for Arbejdernes Vedkommende var i Oktober Kvartal 1936, vil man se, at den gennemsnitlig pr. Arbejder, der var beskæftiget inden for Arbejdsgiverforeningens Rækker, var 1,2 Øre pr. Time, og at den i Oktober 1937 var faldet til 0,7 Øre pr. Time; altsaa den var faldet 0,5 Øre. Men hvorledes gik det i Januar Kvartal 1938? Da var Merfortjenesten faldet fra i Januar 1937 at være 1,2 Øre til at være 0,5 Øre; det vil altsaa sige, at Gennemsnitsfortjenesten er faldet saadan noget som 0,7 Øre pr. Arbejdstime i Gennemsnit for samtlige beskæftigede Arbejdere, og naar nu det drejer sig om flere Hundrede Tusinde Mennesker, kan man forstaa, at det samlede Tab i Virkeligheden er meget stort. Det er i Virkeligheden saa stort, at Masser af Mennesker kunde oppebære en Dagløn af disse tabte Penge, maaske til syvende og sidst flere end dem, man rent overfladisk mener kunde blive beskæftiget paa Grund af dette Forbud.

Men, som jeg sagde allerede ved Forelæggelsen, det er ikke alene Ulykken, at der er sket en Nedgang i Middelfortjenesten; maaske det er endnu værre, at denne Nedgang i mange Tilfælde koncentrerer sig om netop de Folk, der havde mest Brug for en Ekstrafortjeneste, at det netop er dem, der lider et Tab. For de Folk, som maaske havde mest Brug for at have lidt mere end deres Kammerater, ganske simpelt fordi de havde faaet større Udgifter — de havde maaske været saa lykkelige at faa en stor Børneflokk, de havde maaske været saa ulykkelige at have Sygdom i Hjemmet, de havde maaske været saa heldige at faa en Bolig bygget op, som de havde paataget sig at afdrage og forrente —, for dem er alt dette smuldret bort, og de er blevet meget, meget uheldigt stillede.

For Resten giver dette Forbud imod Overarbejde et sørgeligt Billede af, hvordan en socialiseret Stat i Virkeligheden kommer til at se ud. Det bliver graat i graat. Der er ingen Lysspunkter, der er ikke noget at glæde sig til. Næh, det bliver et stort Mulekor, og det er i Virkeligheden de danske Arbejdere for gode til. Hvis der er nogen, der har en Chance, saa skal de have Lov at udnytte den.

Og for Arbejdsgiverne har Loven, som jeg sagde, medført store indirekte Tab. Arbejdsgiverforeningen har udsendt ikke mindre end jeg tror 12 500 Spørgeskemaer; deraf er en halv Snes Procent ikke kommet ind, men alle de andre er kommet ind, og af disse fremgaa det med alt for stor Tydelighed, at det i Virkeligheden er en meget, meget generende Lov, som i mange, mange